

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๒๐/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีต้องโทษจำคุก ตามคำพิพากษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตรี (๕) และมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายโดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมจำนวน ๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- ๑. กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องเป็นผู้ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตรี (๕))
- ๒. กำหนดลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องเป็นผู้ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- ๓. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แทน นายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสรุป มีดังนี้

๑. การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ* กรณีต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกไว้เฉพาะกรณีที่ต้องจำคุกจริง เป็นการกำหนดลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น^๒

๒. การกำหนดลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกไว้เฉพาะกรณีที่ต้องจำคุกจริง เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี เป็นการให้โอกาสแก่ผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งได้พ้นโทษมาแล้วเกินห้าปีให้สามารถเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจได้ซึ่งสอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายแทนนายกรัฐมนตรี มีความสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บัญญัติให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนา รัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ^๓

* พระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลลล”

“ลลล”

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันในรัฐวิสาหกิจนั้น

“ลลล”

“ลลล”

๒ ลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของข้าราชการพลเรือน และเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น เช่น กรรมการขององค์การมหาชนซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายบัญญัติไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ บัญญัติว่า

“มาตรา ๓๖ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ข. ลักษณะต้องห้าม

“ลลล”

“ลลล”

(๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

“ลลล”

“ลลล”

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๐ ประธานกรรมการและกรรมการขององค์การมหาชนซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

“ลลล”

“ลลล”

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

“ลลล”

“ลลล”

๓ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรักษาการ กิจการหารายได้ของรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนารัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง”

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มีนาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรณศิริกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา	นิติกรปฏิบัติการ
นางพัชรา พุกเศรษฐี	วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ

และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

กับ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ

และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ๓

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เรื่องเสร็จที่ ๒๗๘/๒๕๕๘ ..... - ๑ -
- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... - ๔ -
- คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานพนักงานรัฐวิสาหกิจ
แก้ไขลักษณะต้องห้ามที่เข้มกว่าข้าราชการ ..... - ๙ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ..... (๑)

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๘๒๐๙ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ

และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑๕)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- : ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑๖)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๑๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีต้องโทษจำคุก ตามคำพิพากษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตรี (๕) และมาตรา ๙ (๕))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายโดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องเป็นผู้ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ ความผิดลหุโทษ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตี (๕))

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๘ ตี แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ”

๕.๒ กำหนดลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องเป็นผู้ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ ความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี”

๕.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แทนนายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

กับ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๘ ตริ ผู้บริหารนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย ๑.ล๑ ๑.ล๑ (๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี ๑.ล๑ ๑.ล๑ มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย ๑.ล๑ ๑.ล๑ (๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี ๑.ล๑ ๑.ล๑	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี”	แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจกรณีต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษา เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือน แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจกรณีต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษา เพื่อให้โอกาสผู้กระทำผิดพ้นโทษแล้วสามารถกลับเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจได้

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้” ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ..... นายกรัฐมนตรี	เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เรื่องเสร็จที่ ๒๗๘/๒๕๕๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๒๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้รับข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือนไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ โดยในครั้งนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่เนื่องจากได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวคืนกระทรวงการคลังเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตรี (๕)) จากเดิมที่กำหนดว่า “ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี” เป็น “ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือน (ร่างมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕)) จากเดิมที่กำหนดว่า “ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลา การรอลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี” เป็น “ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษ แล้วเกินห้าปี” เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือนที่จะต้องได้รับโทษ จำคุกจริง และเพื่อให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่พ้นโทษแล้วเกินห้าปี สามารถกลับเข้าทำงานได้ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายแทนนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการกิจของกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๕)

ทั้งนี้ ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๗/๑๓๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๐/๒๕๕๖)

๑.๒ ในครั้งนี้ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ตรวจสอบพิจารณาดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการหรือสาระสำคัญ แต่ประการใด และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๑.๓ คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม ลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับลักษณะต้องห้าม ของข้าราชการพลเรือน ซึ่งในร่างมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ยังมีความไม่สอดคล้องกับ มาตรา ๓๖ ข. (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้การได้รับโทษ จำคุกต้องเป็นการกระทำที่เกิดจากความผิดทางอาญา และในร่างมาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งกำหนดให้พนักงานรัฐวิสาหกิจเมื่อพ้นโทษเกินห้าปีแล้ว สามารถกลับเข้าทำงานได้ ควรกำหนดหลักการ ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพล เรือนด้วย

๒. ผลการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และได้ตัดการอ้างบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญออก

สำหรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น ขอเรียนว่า

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในเรื่องลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารตามมาตรา ๘ ตรี (๕) และของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามมาตรา ๙ (๕) โดยกำหนดว่า “ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ตามร่างฯ ที่กระทรวงการคลังเสนอนั้น หมายความว่าโทษจำคุกที่ได้รับจากการกระทำความผิดทางอาญา จึงเป็นมาตรฐานเดียวกับลักษณะ ต้องห้ามของข้าราชการพลเรือน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖ ข. (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) การกำหนดมาตรา ๙ (๕) ให้พนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งพ้นโทษมาแล้วเกินห้าปีสามารถ กลับเข้าทำงานได้นั้น เป็นการให้โอกาสแก่พนักงานรัฐวิสาหกิจในการกลับตัวและเข้าทำงานได้อีกครั้ง และมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกับมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ที่บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) อาจพิจารณายกเว้นให้บุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม บางประการให้เข้ารับราชการได้ โดยกรณีการเคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เป็นลักษณะต้องห้ามประการหนึ่งที่ ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่กรณี ของพนักงานรัฐวิสาหกิจจำเป็นต้องมีการกำหนดเรื่องนี้ไว้ในกฎหมายโดยชัดแจ้ง เนื่องจากไม่มีองค์กรกลาง ด้านบุคลากรทำหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.พ. ดังนั้น การกำหนดให้พนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งพ้นโทษมาแล้ว เกินห้าปี สามารถกลับเข้าทำงานได้ จึงสอดคล้องกับแนวทางและหลักการของมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ดังกล่าว

สำหรับกรณีของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจที่มีได้มีบทบัญญัติกำหนดให้เมื่อพ้นโทษเกินห้าปีแล้ว สามารถกลับเข้าทำงานได้ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ นั้น เนื่องจากตำแหน่งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจเป็นตำแหน่งในระดับสูงซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับผลประโยชน์ ของรัฐวิสาหกิจ กรณีจึงต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจไว้ให้มีมาตรฐาน ที่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

คำชี้แจง
ความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิตมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการผู้เสนอ

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ ปัญหาที่ต้องแก้ไขและความจำเป็นในการจัดทำภารกิจ

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ได้รวบรวมประเด็นปัญหาข้อหารือจากรัฐวิสาหกิจต่างๆ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีการวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิตมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจมีอุปสรรคในการคัดสรรบุคลากรเข้าดำรงตำแหน่งต่างๆ ซึ่งกระทบถึงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ทำให้รัฐวิสาหกิจไม่สามารถพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและมาตรฐานในการบริหารจัดการองค์กรในปัจจุบัน โดยมีประเด็นปัญหาหลักดังนี้

๓.๑.๑ ความชัดเจนเกี่ยวกับการวินิจฉัยและการตีความการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest) รวมถึงอำนาจมอบหมายให้กรรมการหรือผู้บริหารรัฐวิสาหกิจไปดำรงตำแหน่งในนิติบุคคลที่เป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ

๓.๑.๒ ลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๓.๑.๓ การบังคับใช้กฎหมายสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษ

๓.๑.๔ ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

๓.๒ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๒.๑ สร้างความชัดเจนในการวินิจฉัยและการตีความบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกัน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest)

๓.๒.๒ กำหนดลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับโทษจำคุกของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับข้าราชการพลเรือน และสอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๒.๓ สดขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ สำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษ

๓.๒.๔ กำหนดผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับภารกิจในการบังคับใช้กฎหมาย

* ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๔. มาตรการที่จะบรรลุดุสิตประสงค์

๔.๑ เพิ่มเติมอำนาจกระทรวงการคลังในการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามมาตรา ๕ (๑๐) และมาตรา ๘ ตรี (๑๖)

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้สอดคล้องกับข้าราชการพลเรือน กำหนดให้ผู้ที่พ้นโทษแล้วเกินห้าปีไม่ถือว่าเป็นลักษณะต้องห้าม และกำหนดให้ผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกซึ่งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเห็นสมควรให้เข้าทำงานสามารถเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจได้

๔.๓ ยกเว้นการสรรหาผู้บริหารสูงสุดและการแต่งตั้งกรรมการที่มาจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น สำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

๔.๔ แก้ไขผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติจากนายกรัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๕. หน่วยงานและผู้ดำเนินการตามภารกิจ

หน่วยงานและผู้ดำเนินการตามภารกิจ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และรัฐวิสาหกิจต่างๆ

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจุบันเกิดปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติและการไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายลำดับรองในการทำภารกิจต่างๆ ตามกฎหมาย จึงมีความจำเป็นต้องตราเป็นกฎหมายให้ชัดเจน โดยหลักการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจในครั้งนี้ ได้เพิ่มอำนาจกระทรวงการคลังในการออกหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ แก้ไขลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ยกเว้นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานบางประการสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษ และแก้ไขผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจในการกำกับดูแลคุณสมบัติมาตรฐานของบุคลากรรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนี้ หากไม่แก้ไขกฎหมายจะทำให้รัฐวิสาหกิจไม่สามารถบริหารจัดการองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามและการดำรงตำแหน่งของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจทุกแห่งให้เป็นมาตรฐาน เพิ่มเติมจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง นอกจากนี้ ยังเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบุคลากรของรัฐวิสาหกิจ

ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐประเภทหนึ่ง ขณะที่เจ้าหน้าที่รัฐประเภทอื่นๆ ได้มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของเจ้าหน้าที่รัฐประเภทนั้นๆ ไว้แล้ว เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น ดังนั้น พระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

สาระสำคัญของการแก้ไขพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในครั้งนี้ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคลากรในรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิด แนวปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเสมอภาคกับเจ้าหน้าที่รัฐประเภทอื่น ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจมีแนวทางที่ชัดเจนในการพิจารณาบุคคล ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานให้กับรัฐวิสาหกิจได้มากขึ้น

๙. ความพร้อมของรัฐ

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีความพร้อมที่จะออกกฎหมาย และมาตรการเพื่อรองรับการดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงมีความพร้อม ที่จะดำเนินการสร้างความเข้าใจต่อการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติ โดยสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ จะได้จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งจะได้ ทำการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจมากขึ้น

๑๐. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๑๐.๑ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้กำหนดวิธีการทำงาน ให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยได้กำหนดขั้นตอนการทำงานที่โปร่งใส มีกลไก การตรวจสอบในแต่ละขั้นตอน สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการของกระทรวงการคลัง

๑๐.๒ อำนาจในการตรากฎหมายลำดับรองเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม การตรากฎหมายลำดับรอง ดังกล่าวต้องเป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งได้กำหนดเงื่อนไขในการออกประกาศต่างๆ ไว้ด้วยแล้ว โดยเป็นการประกาศ ยกเว้นวิธีการปฏิบัติ และมีได้มีการยกเว้นคุณสมบัติของบุคลากรในรัฐวิสาหกิจ

๑๑. อำนาจตราอนุบัญญัติ

เพื่อให้การใช้การตีความ รวมถึงการกำหนดกระบวนการต่างๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความคล่องตัว จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจในการออกประกาศในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

๑๑.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ

๑๑.๒ ประกาศกำหนดรายชื่อรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ในเรื่องการสรรหาผู้บริหารสูงสุดหรือการแต่งตั้งกรรมการที่มาจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น

โดยส่วนของหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ ได้กำหนดกรอบให้กระทรวงการคลังออกประกาศในลักษณะหลักเกณฑ์ทั่วไป จึงต้องบังคับใช้กับบุคคลหรือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ ทุกแห่ง โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้วินิจฉัย และตีความกรณีมีข้อสงสัยเท่านั้น ส่วนกรณีประกาศกำหนดรายชื่อรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ในเรื่องการสรรหาผู้บริหารสูงสุดหรือการแต่งตั้งกรรมการที่มาจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น จะประกาศยกเว้นได้เฉพาะกรณีที่รัฐวิสาหกิจมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หรือการปฏิบัติจะก่อให้เกิดภาระมากเกินไปและไม่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเท่านั้น

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ในการร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

๑๒.๑ การประชุมเพื่อรับฟังปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๔ - ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๑๒.๒ การจัดการประชุมระดมความคิดเห็นภายในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

๑๒.๓ การสัมมนารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย กรรมการรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ จำนวนประมาณ ๒๕ คน

๑๒.๔ การสัมมนารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย กรรมการผู้แทนกระทรวงการคลังในรัฐวิสาหกิจ พนักงานระดับผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนจากกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ จำนวนประมาณ ๒๑๐ คน

๑๒.๕ เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ลงในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (www.sepo.go.th) เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมทั้งประชาชนสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ ได้ ในระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

**คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานพนักงานรัฐวิสาหกิจ
แก้ไขลักษณะต้องห้ามที่เข้มกว่าข้าราชการ***

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าในการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ที่ประชุม
มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

โดยกระทรวงการคลัง เสนอว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ มาตรา ๙ (๕)
ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้เข้มงวดกว่าข้าราชการ
พลเรือน โดยกำหนดว่า การได้รับโทษจำคุกไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ ให้ถือเป็นลักษณะ
ต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย ทำให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีพนักงานรัฐวิสาหกิจที่กระทำความผิด
อาญาที่ไม่ร้ายแรง เช่น การขับรถขณะเมาสุรา หรือกระทำความผิดครั้งแรกและศาลได้ตัดสิน
ให้รอลงโทษ หรือรอลงการกำหนดโทษ ต้องพ้นจากการเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ในขณะที่
รอลงโทษหรือรอลงการกำหนดโทษไม่ถือเป็นลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือน ซึ่งก่อให้เกิด
ความไม่เสมอภาคกันในกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ได้ร้องขอให้มีการทบทวนการกำหนดลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ประเภทต่างๆ โดยควรให้โอกาสผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกในการกลับตนเป็นคนดีและสามารถเข้าทำงาน
ในหน่วยงานของภาครัฐได้ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้
คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่บนมาตรฐานเดียวกัน

ดังนั้นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการต้องโทษจำคุกของผู้บริหารและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ โดยกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา
ถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และ

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรารักษากฎการ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
เป็นผู้รักษากฎการตามพระราชบัญญัติ

* ที่มา : กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/๖๒๘๔๘๐>
ข้อมูล ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๘๒๐๙ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
คุณสมบัตินิติบุคคลสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัตินิติบุคคลสำหรับกรรมการและ
พนักงานของรัฐวิสาหกิจ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าทีรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัตินิติบุคคลสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดเกษียณอายุผู้ทำงานในองค์การของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๐๘

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า
(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือ
กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ
แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้
ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองในสาม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ และให้ หมายความว่ารวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“ผู้บริหาร”^๒ หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือ บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันในรัฐวิสาหกิจนั้น

“พนักงาน”^๓ หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมตลอด ถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือ บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ ใช้เฉพาะเพื่อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “พนักงาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^๔ มาตรา ๕ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๕ มาตรา ๕ (๕/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ มาตรา ๕ (๕/๒) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๗ มาตรา ๕ (๕/๓) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๖)^๕ ไม่เป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๗)^๕ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๗/๑)^๖ ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘)^๖ ไม่เป็นผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจนั้นหรือผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจนั้น
ถือหุ้นอยู่

(๙)^๖ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นผู้ถือหุ้น เว้นแต่
คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นในนิติ
บุคคลที่รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นผู้ถือหุ้น

(๑๐)^๖ ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้
เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของ
รัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่เป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการมอบหมายของ
รัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่กรรมการชาวต่างประเทศที่รัฐวิสาหกิจจำเป็นต้อง
แต่งตั้งตามข้อผูกพัน หรือตามลักษณะของกิจการ

ความใน (๘) มิให้ใช้บังคับแก่กรรมการที่ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างที่มี
ตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำตำแหน่งของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วน
ท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และกรรมการนั้นถือหุ้นไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของทุนชำระแล้ว
ของรัฐวิสาหกิจซึ่งตนเป็นกรรมการหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจซึ่งตนเป็นกรรมการถือหุ้นอยู่^๕

มาตรา ๖ ให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการได้รวมทั้งสิ้นไม่เกินสิบเอ็ดคน แต่ถ้ารัฐวิสาหกิจ
ไม่มีข้อกำหนดให้มีกรรมการน้อยกว่าสิบเอ็ดคนก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

^๕ มาตรา ๕ (๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

^๕ มาตรา ๕ (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ มาตรา ๕ (๗/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ มาตรา ๕ (๘) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ มาตรา ๕ (๙) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ มาตรา ๕ (๑๐) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๕ มาตรา ๕ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

รัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีกรรมการเกินกว่าสิบเอ็ดคน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีได้เป็นการเฉพาะราย แต่ทั้งนี้ จำนวนกรรมการรวมทั้งสิ้นต้องไม่เกินสิบห้าคน^{๑๕}

มาตรา ๗^{๑๖} ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งมิได้ ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งที่ได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

กรรมการของรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกาให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการของบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติ

บุคคล

มาตรา ๘ ทวิ^{๑๗} ให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจได้บัญญัติให้พนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘ ตริ^{๑๘} ผู้บริหารนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๑/๑)^{๑๙} มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

^{๑๕} มาตรา ๖ วรรคสอง เพิ่มโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๖ เรื่อง กรรมการของรัฐวิสาหกิจ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๑๖} มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๗} มาตรา ๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๑๘} มาตรา ๘ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๑๙} มาตรา ๘ ตริ (๑/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔)^{๒๐} ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕)^{๒๑} ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) ไม่เป็นผู้บริหารหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจอื่น หรือกิจการอื่นที่แสวงหากำไร
- (๘) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๙) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๐)^{๒๒} ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑)^{๒๓} ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๑๒) ไม่เป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับแต่งตั้งไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุนหรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่การเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในนิติบุคคลดังกล่าวโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๘ จัตวา^{๒๔} ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีอายุไม่เกินห้าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร

^{๒๐} มาตรา ๘ ตี (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๑} มาตรา ๘ ตี (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๒} มาตรา ๘ ตี (๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๓} มาตรา ๘ ตี (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๔} มาตรา ๘ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

เมื่อได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป โดยอาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้ ทั้งนี้ การจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้บริหารเดิมพ้นจากตำแหน่ง

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงานและค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจจะจ้างผู้บริหารเดิมต่อหลังจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างเพราะเห็นว่าผู้บริหารเดิมมีผลการทำงานดีมีประสิทธิภาพและการจ้างผู้บริหารเดิมจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นได้โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหาตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๘ เบญจ^๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตริ

(๔) ขาดการประชุมคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอัน

สมควร

(๕) สัญญาจ้างสิ้นสุดลง

(๖) ถูกเลิกสัญญาจ้าง

มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

^๕ มาตรา ๘ เบญจ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๔)^{๒๖} ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕)^{๒๗} ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่

เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี

(๕/๑)^{๒๘} ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒)^{๒๙} ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖)^{๓๐} ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการ

การเมือง ลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภากรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น

(๗)^{๓๑} ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๘)^{๓๒} ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษา

รัฐวิสาหกิจ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐^{๓๓} พนักงานของรัฐวิสาหกิจที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันแต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

^{๒๖} มาตรา ๙ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๗} มาตรา ๙ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๘} มาตรา ๙ (๕/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๙} มาตรา ๙ (๕/๒) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๓๐} มาตรา ๙ (๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๔

^{๓๑} มาตรา ๙ (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๓๒} มาตรา ๙ (๘) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๓๓} มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๑^{๓๔} นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว พนักงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้พ้นเมื่อสิ้นปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณของปีที่พนักงานผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๒ รัฐวิสาหกิจได้มีกรรมการเกินสิบเอ็ดคน ให้ปรับปรุงให้มีกรรมการไม่เกินจำนวนดังกล่าวภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒/๑^{๓๕} ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีไขกรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าที่กำหนดในมาตรา ๗ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออกให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งครั้งหลังสุดตามลำดับในวันที่ครบกำหนดหนึ่งเดือน

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจซึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสองของมาตรา ๘ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่กรรมการได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย

ให้กรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งเกินสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๓๔} มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐

^{๓๕} มาตรา ๑๒/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยองค์การของ
รัฐบาลและกฎหมายว่าด้วยกิจการที่เป็นของรัฐได้บัญญัติถึงจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ และลักษณะ
ต้องห้ามของกรรมการและพนักงานไว้แตกต่างกัน นอกจากนี้กฎหมายยังเปิดช่องให้แต่งตั้งบุคคลคน
เดียวดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้หลายวิสาหกิจ สภาพการดังกล่าวเป็นเหตุหนึ่งให้การ
ดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร สมควรกำหนดให้ระบบกรรมการและ
พนักงานของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.
๒๕๑๙^{๓๖}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทยได้กำหนดให้สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินมีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อวางรากฐาน
การปกครองที่เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และสภาปฏิรูปการ
ปกครองแผ่นดินจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ สภาปฏิรูปการ
ปกครองแผ่นดินจะต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มี
ประสบการณ์ในการประกอบการต่าง ๆ จึงสมควรให้กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้
ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่งมีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้ จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.
๒๕๒๐^{๓๗}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อ
สิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ แต่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อมี
อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณของปีที่พนักงาน
ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์เช่นเดียวกับข้าราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

^{๓๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓/ตอนที่ ๑๔๓/หน้า ๕๐๘/๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๙
^{๓๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔/ตอนที่ ๗๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๐

ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

โดยที่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้บัญญัติจำกัดจำนวนกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้ บัดนี้ รัฐวิสาหกิจบางแห่งจำเป็นต้องมีจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การบริหารกิจการรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

ข้อ ๒ ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงาน และให้เป็นการจ้างบริหารโดยทำสัญญาจ้าง โดยกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นตามผลงานในการบริหาร เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีผู้บริหารที่มีความรู้และความสามารถในเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเพื่อกำหนดให้ผู้บริหารในทุกรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงานแต่เป็นการจ้างบริหารโดยทำสัญญาจ้าง และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหา การจ้าง การปฏิบัติหน้าที่ ค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นและการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

๓๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๓๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๗๑/๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔
๓๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๑๑๖ ก/หน้า ๑/๖ ธันวาคม ๒๕๔๓
๔๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๕๑ ก/หน้า ๑๔/๕ กันยายน ๒๕๕๐

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๗ ให้กรรมการของรัฐวิสาหกิจซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคบรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตี (๔) และ (๕) และมาตรา ๙ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งล่าสุดตามลำดับ ในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ตรี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าของหน้าที่ของพรรคการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยบุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๘ ตรี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๙ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เหตุผลเหตุที่ทำให้มีลักษณะต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๐ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ยังมิให้ใช้บังคับจนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ การดำเนินการจ้างหรือแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจใดที่ได้กระทำไปแล้วตามมาตรา ๘ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก่อนแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะเสร็จสิ้น เว้นแต่คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามมาตรา ๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้นรวมทั้งแก้ไขวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงานในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๕)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ 2411
วันที่ 7 ๐ ๕ ๒ ๕ ๕ 8
เวลา 19.34 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๘๒๐๘

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๒๗ ๕๗ วันที่ ๑๐ / มี.ค. ๕๘
เวลา ๑๕:๕๐ ค. พ.ร.บ.
ดำเนินการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๑๓ / ๒๕๕๘
วันที่ ๑๐ / มี.ค. / ๕๘
เวลา ๑๕.๕๙ น.

ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (สุภัทรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (ส/216 1)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีต้องโทษ
จำคุกตามคำพิพากษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตี (๕) และมาตรา ๙ (๕))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายโดยกำหนดให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ
ของกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(๑๘)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ตรี (๕) จากเดิมที่บัญญัติว่า “ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณีเกินห้าปี” เป็น “ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับลักษณะต้องห้ามของข้าราชการพลเรือน (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕) จากเดิมที่บัญญัติว่า “ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณีเกินห้าปี” เป็นว่า “ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษแล้วเกินห้าปี” เพื่อให้พนักงานรัฐวิสาหกิจกรณีได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และพ้นโทษแล้วเกินห้าปี สามารถกลับเข้าทำงานได้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายแทนนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๕)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รั้ง รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖